

Samenwerkingsagenda

Provincie Noord-Brabant en de Vereniging
Brabantse Gemeenten 2024-2026

Provincie Noord-Brabant

De Brabantse gemeenten werken aan een groot aantal maatschappelijke thema's, dicht bij de inwoners. Dat doen de gemeenten vooral samen: met inwoners, ondernemers, verenigingen, dorpen en steden, maar ook samen met het provinciebestuur en haar partners.

Met deze nieuwe samenwerkingsagenda bestendigen wij de samenwerking tussen het provinciebestuur en het bestuur van de VBG voor de komende drie jaren. We zetten ieder onze eigen kracht in om hand in hand, de opgaven die we samen hebben, het hoofd te bieden.

Onze samenwerking is niet nieuw. Er zijn goede voorbeelden te noemen waar provincie en VBG de afgelopen periode samen werk van hebben gemaakt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het initiatief om ons Brabants ambtelijk netwerk te verstevigen wat zich ontwikkeld heeft tot het project 'Ruimte voor Groei'. In dit project werd carrièreswitchers een ontwikkeltraject aangeboden met als doel hen een overstap te laten maken naar de functie adviseur ruimtelijke ontwikkeling. Door deze samenwerking hebben we als Brabantse overheden meer dan 30 nieuwe medewerkers aan ons kunnen binden. Op deze krappe arbeidsmarkt een prachtig resultaat. Die lijn zetten we door met deze nieuwe samenwerkingsagenda 2024-2026.

De agenda bevat thema's die we als gezamenlijke opgaven duiden, maar ook werken we verder aan de ontwikkeling van de lokale en regionale bestuurlijke en uitvoeringspraktijk.

Onze gezamenlijke ambitie is te werken aan innovatieve manieren om de opgaven in de nabije en verdere toekomst het hoofd te bieden, uiteraard uitgaande van ieders taak, rol en verantwoordelijkheid.

Met deze samenwerkingsagenda maken we de volgende afspraken:

1. Digitale transformatie

Het onderzoek naar de data volwassenheid van gemeenten zoals opgenomen in de vorige samenwerkingsagenda is inmiddels een goed lopend initiatief geworden om regelmatig (een aantal keren per jaar) een sessie over een aspect van digitale transformatie te organiseren voor gemeenten. Dat doen we vanuit een samenwerking tussen de VBG, de provincie, daarbij ondersteund door de gemeente Oosterhout. Zodoende is een netwerk ontstaan van geïnteresseerden in Digitale Transformatie die met elkaar kennis en ervaringen uitwisselen. Deze lijn trekken we de komende jaren door.

2. Praktijknetwerk Brede Welvaart in Brabant

In de afgelopen periode hebben we samengewerkt rondom de thema's sociale veeldeling en brede welvaart. Rondom deze thema's is een aantal bijeenkomsten georganiseerd. Doel was het thema breed onder de aandacht van gemeenten te brengen en van elkaar te leren. We blijven samenwerken op het thema Brede Welvaart en dan voornamelijk op het delen van lessen om te komen van denken naar doen. In het provinciale bestuursakkoord 'Samen maken we Brabant' is immers de volgende passage opgenomen: "Wij zien het als onze rol om het begrip 'brede welvaart' samen met onze Brabantse kennispartners en andere partijen betekenis te geven. We willen samen met hen kennis ontwikkelen en uitwisselen op het gebied van regionaal beleid en brede welvaart. Hier kunnen gemeenten, bedrijven, maatschappelijke organisaties en onderwijsinstellingen mee aan de slag." Met elkaar bespreken we wat we concreet voor elkaar kunnen betekenen en welke rol we voor onszelf hierin zien.

3. Financiële situatie Brabantse gemeenten

De provincie en de VBG hebben de afgelopen bestuursperiode de financiële druk en risico's onderzocht die Brabantse gemeenten ervaren. Op 5 april 2023 werd het [onderzoeksrapport](#) overhandigd aan de minister van BZK. Steeds meer gemeenten hebben moeite hun huishoudboekje sluitend te maken. Daardoor staan ze soms

voor lastige keuzes. Bijvoorbeeld om investeringen en onderhoud uit te stellen. Met grote gevolgen voor het lokale voorzieningenniveau. Met het verschijnen van het onderzoeksrapport zijn de problemen nog niet opgelost. Naar de toekomst maken gemeenten (en provincie) zich nog steeds zorgen. Er moet snel duidelijkheid komen over de financiële situatie. Gemeenten waarschuwen al geruime tijd voor het financieel ravijn dat na 2025 zou ontstaan.

De vraag is hoe we als provincie en VBG het beste om kunnen gaan met deze onzekerheden en hoe we hierin gezamenlijk optrekken.

4. Toekomstbestendig bestuur in Brabant

Het [beleidskader](#) Toekomstbestendig Bestuur is op 8 maart 2024 vastgesteld. Als Brabants bestuur staan we voor grote uitdagingen die we alleen gezamenlijk het hoofd kunnen bieden. We werken aan versterking van ons bestuur langs vier pijlers, te weten: slagvaardig bestuur, democratisch bestuur, rechtmatig bestuur en veilig en weerbaar bestuur. De komende periode gaat de aandacht naar het oprichten van een Brabants platform voor kennisdeling en (fysieke) ontmoeting voor volksvertegenwoordigers, bestuurders en ambtenaren. Dit naar het voorbeeld van de Gelderland Academie, de Zeeland Academie en de Zuid-Holland Academie. Samen gaan we na of een dergelijk platform toegevoegde waarde heeft en voldoende onderscheidend is. Thema's die zich lenen om op het platform te bespreken zijn bijvoorbeeld de invoering van de Wet versterking participatie op decentraal niveau, de organisatie van de Brabantse Ontmoetingsdag en het doorontwikkelen van het gedachtengoed van Ruimte voor Groei!

5. Klimaatadaptatie

Klimaatadaptatie blijft één van de actuele thema's voor de samenwerking tussen provincie en VBG. Net als de afgelopen periode willen we informatieve sessies organiseren. We werken samen bij de voorbereiding en doorwerking van de netwerkbijeenkomst voor Noord-Brabant en Limburg "Expeditie klimaatadaptatie Zuid-Nederland 2100; Samen in actie voor een klimaatbestendig Zuid-Nederland".

De nieuwe KNMI-klimaatscenario's 2023 zijn glashelder: aanpassing van de buitenruimte aan het veranderende klimaat is en blijft noodzakelijk. En daarvoor hebben we elkaar hard nodig. Provincie en VBG brengen zoveel mogelijk professionals uit diverse werkvelden en netwerken in Noord-Brabant en Limburg samen: ambtenaren en bestuurders van gemeenten, provincies, waterschappen, werkregio's, Rijk en praktijkdeskundigen, zoals woningcorporaties. En niet te vergeten: jongeren. Daar doen we het tenslotte voor.

6. Brabantse norm weerbare overheid

Vanuit het devies "samen sterk tegen ondermijning" benadrukken VBG en provincie het belang van uitvoering van de Brabantse norm weerbare overheid. Binnen de kaders van een veilig en weerbaar bestuur werken we hierin samen en kunnen gemeenten rekenen op ondersteuning door de beide RIEC's en de provincie. De Brabantse norm is een handreiking aan gemeenten en provincie die helpt om ondermijnende activiteiten te signaleren, te verstoren en te voorkomen.

Ook criminelen maken gebruik van subsidieregelingen of vragen vergunningen aan. Dat vraagt om een overheid die weerbaar is tegen ondermijning. De handreiking helpt te werken aan een Brabant-brede manier van werken zodat de "dijken overal even hoog" zijn. Dat voorkomt ook dat criminelen die bot vangen bij de ene gemeente elders gaan 'winkelen' en zo alsnog hun slag slaan. De Brabantse norm is een groeimodel. Er worden handvatten gegeven om te werken aan bewustwording, informatiepositie en informatiebeveiliging, beleid en handhaving en een veilige werkomgeving met aandacht voor integriteit.

Uitvoering van de afspraken

Het werken met ambtelijke en bestuurlijke koppels is goed bevallen en zetten we om die reden door. We maken koppels tussen een gedeputeerde (en ambtelijk adviseur) en een bestuurslid van de VBG. Samen zijn zij aan zet om uitvoering te geven aan de samenwerkingsagenda en zij maken concrete afspraken over de wijze waarop de uitvoering gedaan wordt.

Over de voortgang van de uitvoering van de samenwerkingsagenda wordt periodiek gerapporteerd in het eigen bestuur en minimaal eenmaal per jaar in een gezamenlijke ontmoeting tussen Gedeputeerde Staten en het bestuur van de Vereniging van Brabantse Gemeenten.

Wij kijken uit naar een energieke uitvoering van de gemaakte afspraken.

's-Hertogenbosch, 9 april 2024

Ina Adema
Commissaris van de Koning in Noord-Brabant

Marieke Moorman
Voorzitter van de Vereniging Brabantse Gemeenten